

APORTACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA A LA CONSULTA PRÈVIA A L'ELABORACIÓ D'UN PROJECTE DE DECRET DE DESENVOLUPAMENT DE LA LLEI 24/2015 DE MESURES URGENTS PER AFRONTAR L'EMERGÈNCIA EN L'ÀMBIT DE L'HABITATGE I LA POBRESA ENERGÈTICA

Prèvia

Al llarg d'aquests anys la Diputació de Barcelona ha donat suport tècnic, econòmic i jurídic als Ens Locals de la demarcació per tal de poder fer front a l'increment de demanda de molts ciutadans que en una situació de vulnerabilitat no poden fer front als subministraments energètics bàsics.

Tot i això s'ha posat de manifest la necessitat de comptar o bé amb canvis concrets en l'actual llei 24/2015 o en el seu defecte d'un instrument regulador en format de decret que clarifiqui i asseguri la seguretat jurídica a tots els agents implicats (ciutadania, administracions i empreses) i que asseguri una equitat en drets a tot al territori, que no existeix actualment, així com uns procediments estandarditzats amb la menys burocratització possible.

Hi ha aspectes de la normativa actual que creiem que tindrien que ser modificats abans de desplegar el seu reglament, concretament: El termini de 15 dies que disposen els serveis socials per fer l'informe de vulnerabilitat i remetre'l a les companyies, termini que en molts casos es insuficient sobretot si tenim en compte l'alt nombre de casos que apareixen als llistats enviats per les companyies que no son usuaris dels serveis socials. Tanmateix també es tindria que reflexionar sobre els líndars que marca actualment la Llei que no estan en línia a d'altres prestacions vinculades a la vulnerabilitat social i en tot cas es tindria que incorporar algun element de corresponsabilitat vinculat al bon ús dels recursos davant de consums molt elevats.

Propostes al desplegament d'un reglament

Processos i procediments

Creiem que el reglament tindria que definir de forma molt operativa el procés de comunicació entre les administracions i les companyies, primer de tot amb un model estandarditzat de llistats de possibles persones vulnerables amb impagaments per totes les companyies energètiques amb la informació necessària i amb un primer filtrat fet per les empreses per tal de no incorporar altres situacions com passà actualment.

Els llistats tindrien que arribar a una unitat de gestió centralitzada de la pròpia Generalitat, que seria la interlocutora amb les companyies energètiques i que alhora també podria coordinar el Fons d'Atenció Solidària, com a òrgan gestor de totes les aportacions públiques i privades.

Aquest òrgan gestor sol·licitaria els informes de vulnerabilitat als Ens Locals amb un format estandarditzat d'informe que possibiliti des del primer moment la seva elaboració de forma informatitzada amb els diferents gestors d'expedients de serveis socials. A mig termini quan el Departament de Drets Socials disposi de l'aplicació e-social totalment operativa, podrà ser la mateixa unitat gestora de la Generalitat que podrà elaborar els informes de vulnerabilitat de les persones usuàries de serveis socials (donat que no es tracta d'un informe amb valoració i diagnòstic social, sinó un informe de validació de paràmetres objectius) i tan sols tindrà que remetre als Ens Locals els casos de les persones no usuàries, per tal de que es faci el protocol de comunicació establert en el reglament.

El reglament tindria que definir els barems de bonificació complementaris al bo social que podran rebre els ciutadans en funció dels seus ingressos, situació familiar i situació geogràfica de l'habitatge.

Finançament

El finançament dels ajuts i bonificacions a les famílies vulnerables tindria que estar gestionat pel Fons d'Atenció Solidaria i la unitat gestora centralitzada de la Generalitat es la que faria els pagaments pertinents a les companyies subministradores.

Cal tenir present, tal com marca la normativa, que per poder fer el desplegament d'aquest Fons cal reglamentar-lo i definir entre altres qüestions la seva governança i els compromisos d'aportacions de les diferents administracions i de les empreses.

Altres elements vinculats als Drets Energètics de la Ciutadania

El reglament de la Llei tindria que incorporar elements de transparència i d'apoderament de la ciutadania davant els seus drets energètics, per tant la incorporació de programes de factors de coneixement per a la gestió eficient de l'energia a la llar amb la responsabilitat de tots els agents implicats. En el conveni de Col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i la Companyia Endesa s'acordaven tota una sèrie d'accions molt interessants que fins el moment no han estat implementades.

Finalment, donat que actualment s'està portant a terme l'avantprojecte de llei de modificació de la llei 22/2010 del Codi de Consum, seria adient incorporar aquesta nova normativa elements que incideixen el desplegament del reglament de la Llei 24/2015, concretament:

- 1.1. Art. 111-2-v del Codi de consum. Definició de pobresa energètica: ampliar el concepte a aquells casos que es troben en procés d'empitjorar les seves possibilitats per cobrir de manera raonable les seves necessitats bàsiques...).
- 1.2. Art. 111-2-w-1 del Codi de consum. Criteris que posen a les persones en situació de vulnerabilitat econòmica: revisar criteris ampliar a factors, a banda dels ingressos dels membres de la llar, que influeixen en la pobresa energètica: eficiència energètica de l'habitatge, preus de l'energia, formació per adaptar la realitat energètica de l'habitatge a la millor gestió possible...
- 1.3. Art. 252-4-7 del Codi de consum. Vigència dels informes emesos pels serveis socials bàsics. La Llei 24/2015 no defineix la vigència dels informes de serveis socials, i per tant es troba vinculada a la interpretació que fa cada una de les parts implicades:
 - 6 mesos segons el Codi de Consum.
 - 1 any segons el conveni Endesa – Generalitat.

Es proposa un període de vigència indefinit fins que la situació de la unitat familiar canviï.